Aº. 1832. Nº. 110.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 15 September.

FRANKFORT, den 11den September.

De bekende hoogleeraar *Krug* heeft dezer dagen openlijk verklaard het *echte*, rustige en welberadene liberalismus aan te kleven, hetwelk zich streng binnen de palen van regt en pligt houdt, en het *onechte*, ultra-liberalismus daartegen over gesteld, hetwelk hij op de volgende wijze onderscheidt: 1º. Het echte liberalismus gaat van het grondbeginsel des regts uit, het valsche daarentegen maakt de willekeur tot zijn grondbeginsel, en verkracht derhalve het regt zonder bedenking, zoodra het zijne oogmerken in den weg staat. 2º. Het echte liberalismus is een vriend der wettige orde, het valsche daarentegen onderwerpt er zich niet dan ongaarne aan en verstoort ze zonder bedenking, als zij met zijne bedoelingen niet overeentebrengen is. 3º. Hetzelve is ook een vriend van den vrede, het valsche daarentegen wil oorlog, alleen om zijne pseudo-liberale begrippen door te zetten. 4º. Het vleit evenmin de vorsten als de volken, maar zegt beiden met rondhorstigheid en vrijmoedigheid, wat het voor waarheid erkend heeft, het valsche daarentegen hoont de vorsten en vleit de volken tot slaafsheid toe. 5º. Het opponeert slechts, waar het de verdediging der waarheid en des regts geldt: doch het valsche opponeert tegen alles, wat zijne baatzuchtige bedoelingen tegenstaat. 6º. Het vordert wettige vrijheid van drukpers, terwijl het valsche onbeperkte vrijheid vordert, welke noodwendig tot losbandigheid voert. 7º. Het wil reformeren, het valsche daarentegen wil revolutionneren, zoodra het eenigen tegenstand bij de uitvoering zijner plannen ontmoet. 8º. Het houdt in alle dingen maat en perk, het valsche daarentegen gaat gaarne tot alle uitersten over.

— Een der Duitsche dagbladen beweert, dat de Duitsche bondsvergadering zich thans voornamelijk met de overweging der militaire aangelegenheden van het verbond onledig houdt. Men wil de krijgsmagt, welke uit verschillende bestanddeelen zamengesteld is, op eenen eenvormigen voet brengen, en zorgen, dat het noodige gezag in den persoon van den opperbevelhebber vereenigd zij. Verder is die vergadering werkzaam in de zaken, welke den handel en de nijverheid betreffen, alsmede tot het daarstellen van eene algemeene wet op de drukpers voor de staten van het Duitsche verbond.

— Tot dus verre hadden de Oostenrijksche dagbladen de berigten uit Belgie nog altijd onder de rubriek van de *Nederlanden* gebragt. Op aanvrage van den thans erkenden Belgischen gezant bij het Weener hof is dit nu veranderd: de Oostenrijksche dagbladen brengen die berigten thans onder de rubriek van *Belgie*.

Van den 12den September.

Er is een geschrift van *Frans Strömeijer* uitgekomen, hetwelk, volgens de Manheimsche Courant, geschikt is om de volken tegen de jongste besluiten der Duitsche bondsvergadering op te ruijen.

— Professor *Jordan*, een der voornaamste leden der oppositie in de ontbondene kamer der afgevaardigden van Hessen-Kassel, is den 7den dezer te Kassel aangekomen en aldaar door een aantal burgers met veel eerbewijs ontvangen geworden.

MÜNCHEN, den 7den September.

Naar men met zekerheid verneemt, zullen eerlang de troepen, welke den jongen Koning naar Griekenland zullen vergezellen, aangeworven en uitgerust worden. Dit korps van vrijwilligers, hetwelk in Griekenland tot model van een nationaal leger en voorts tot handhaving der inwendige rust moet dienen, zal bestaan uit 4 bataljons infanterie, 6 eskadrons kavallerie en 4 kompagnien artillerie.

LONDEN, den 11den September.

Er is hier weinig of geen buitenlandsch nieuws. De staat van zaken in Portugal blijft, volgens berigten van daar van den 25sten Augustus, dezelfde. De beide vloten zijn weder in elkanders gezigt voor Lissabon; de beide legers (zoo men de weinige troepen van don *Pedro* een leger noemen kan) bij Oporto. Omtrent Belgie zet de conferentie hare onderhandelingen voort, welke echter met een dikken sluijer bedekt blijven. Thans is de generaal *Goblet*, de buitengewone Belgische gezant, van hier naar Brussel teruggekeerd, en door *van de Weijer* vervangen.

Wat onze binnenlandsche aangelegenheden betreft, zijn er hoogst ongunstige berigten uit Ierland ontvangen. In het graafschap Cork is het tot dadelijkheden tusschen de landlieden en de overheden over de inning der tienden gekomen, zoodat de militaire magt is tusschen beide getreden, op de oproerlingen is geschoten, en zij met de bajonet zijn uiteen gedreven. Hetgeen door *O'Conell* en de zijnen sedert zoo lang is voorbereid, begint vruchten te dragen.

Het verbannen Fransch koninklijk geslacht verlaat stellig Holijrood; de vrouwelijke leden van hetzelve (behalve de hertogin *van Berry*) zijn hier aangekomen, en zullen zich waarschijnlijk over Holland naar derzelver bestemming (Grätz, in Oostenrijk) begeven; de mannelijke leden schepen zich te Edimburg naar Hamburg in, om over Saksen hunne bestemming te bereiken.

PARYS den 10den September.

De dagbladen zijn sedert eenigen tijd met elkander in eenen vrij levendigen strijd over de beginsels van volks-oppergezag en regering. Opmerkelijk is het hierbij, hoe eenige der zoogenaamde liberale bladen thans openlijk verklaren, dat men onder de regering van *Lodewijk XVIII* en *Karel X* slechts groote gehechtheid aan het charter heeft geveinsd, en zich van hetzelve alleen bediend heeft, om eenen bedekten oorlog tegen hen te voeren, zoo als dan ook *Karel X* onder de kreet van leve het charter is ten val gebragt, terwijl daarna grondbeginselen zijn aangenomen, welke in dit charter niet waren begrepen, zoo als daar is de volkssouvereiniteit en het regt van verkiezing van eenen anderen Koning, dan men zich volgens hetzelve zou hebben moeten laten welgevallen. Niet minder opmerkelijk is het, hoe bij denzelfden strijd, de dagbladen, welke de jezuïtische leerstellingen aankleven en gaarne alle instellingen zouden zien te gronde gaan, om de volstrekte opperheerschappij der kerk te vestigen en overal slechts van haar afhankelijke vorsten te verkrijgen, thans op hunne beurt groote vrijheidszucht veinzen, zeker ook met geen ander doel dan om verwarring te bevorderen, zoodat de omverwerping der tegenwoordige regering daarvan het eindelijke gevolg moet wezen.

— De *Constitutionnel* verklaart zich ten sterkste tegen den zendbrief van Paus *Gregorius XVI*. Hij zegt onder anderen, dat het hof van Rome het erger maakt, dan hij had [illegible] gemeenschap met de vrijheid verwerpt; maar over troonen, natien en begrippen zelfs onbepaalde heerschappij wil voeren, en in 1832 blijft droomen van een gezag, dat hetzelve in de middeleeuwen bezat.

— In eenige streken van de Vendée beginnen de opstandelingen weder meer het hoofd op te steken.

BREDA, den 9den September.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Geen manschappen die het hospitaal dezer stad verlaten, zullen voortaan naar het leger worden opgezonden dan, na even buiten deze vesting quarantaine te hebben gehouden. Ook zegt men dat geene zieken uit het leger in het vervolg naar het hier bestaande hospitaal zullen vervoerd worden.

— Volgens particuliere correspondentie uit het leger, den 10den Aug., bevindt het hoofdkwartier der 1ste divisie zich thans te Breda, dat der 1ste brigade dier divisie te Prinsenhage en van de 2de brigade te Tilburg. De grenadiers liggen te Prinsenhage, Rijsbergen, Etten en Overa. Het 1ste batt. jagers te Zundert, het 2de bataljon jagers te Waspik, Capelle en Vrijhoeve Capelle, het 1ste bataljon der 1ste afdeeling Zuid-Hollandsche schutters te Chaam, Alphen, Riel en Alphen-Oisterwijk, het 1ste en 2de bataljon der 2de afdeeling Zuid-Hollandsche schutters te Sprang, Baardwijk en Waalwijk, het 1ste bataljon der 2de afdeeling Noord-Hollandsche schutters te Ginneken, Bavel, Galder en Strijbeek, het 2de bataljon der 1ste afd. Geldersche schutters te Basoijen en de 5de afd. infanterie te Tilburg en Goirle.

Den 10den zijn te Breda 5 nieuwe cholera-zieken ontstaan, 5 zieken zijn overleden, 0 hersteld, 15 bleven in behandeling.

Den 11den een nieuw cholera-geval, 0 overleden, 0 hersteld, blijven dus 16 in behandeling.

Van den 13den September.

Naar men verneemt hadden de Belgen te Antwerpen weder nieuwe werken tegen de citadel aangevangen. Ditmaal heeft de generaal *Chassé* echter verklaard die niet te zullen dulden, en dezelve met geweld te vernietigen, indien men ze niet zelve afbrak, wat het gevolg hiervan zijn zal staat te bezien.

'sGRAVENHAGE, den 10den September.

Bij koninklijk besluit van 31 Aug. jongstleden is, met wijziging in zoo verre van dat van 20 Februarij 1819, Nº. 99, bepaald, dat voortaan

van het regt van zegel vrijgesteld zullen zijn, doch niet van de formaliteit van registratie, alle exploicten van vonnissen, betrekkelijk de onteigeningen van onroerende goederen tot invordering van het door eigenaren verschuldigde in 's rijks directe belastingen; dat de aankondigingen in de nieuwspapieren, mitsgaders de door de bewaarders der hijpotheken in voornoemde zaken af te geven certificaten, mede vrij van zegel zullen zijn, en dat alleen betaald zullen moeten worden de overige zegelregten ten kantore van benevens de salarissen aan de evengenoemde bewaarders verschuldigd, zoo mede de regten van griffie.

— Men weet hier geen staatkundig nieuws. Men wil nog steeds allerlei redenen geven aan het jongste verblijf des Prinsen van Oranje in deze residentie, en het in verband brengen met de steeds plaats hebbende onderhandelingen.

Staat der Ziekte.

	Ziek.	Herst.	Overl.	In behand.
Te 's Gravenhage, den 11 Sept.,	0	1	1	7
den 12 —	10	2	1	14
Te Groningen van den 11 Sept.	1	1	0	12
den 12 —	0	2	0	10
Te Brielle, den 11 Sept.,	0	1	1	2
den 12 —	2	1	2	1
Te Woerden, den 11 Sept.,	0	0	0	4
den 12 —	0	0	0	4
Te Rotterdam, den 11 Sept.,	4	3	3	149
den 12 —	5	4	3	147
Katwijken, den 5–9 Sept.,	59	47	14	18
Te Amsterdam, den 11 Sept.,	23	19	15	194
den 12 —	34	18	11	199
Te Delft, den 11 Sep.,	0	0	0	22
den 12 —	0	4	0	18
Te Leiden, den 11 Sept.,	14	8	6	110
den 12 —	17	4	8	115
Te Gouda, den 11 Sept.,	1	4	1	17
den 12 —	1	1	0	17
Te Dordrecht, den 11 Sept.,	5	6	1	11
den 12 —	0	1	3	7
Te Schiedam, den 11 Sept.,	2	0	1	7
den 12 —	1	2	0	6

Over den toestand der onderhandelingen en van ons Vaderland.

Twee jaren zijn er nu bijkans verloopen, sedert dat het *Nederlandsche* volk, op de roepstem van zijnen Koning, volijverig tot de wapenen is gesneld, ter verdediging van zijnen grond tegen de opgedrongene broeders. Twee jaren! en nog geen einde te zien! Wat moet — dus vragen velen elkander telkens met een beklemd hart af — wat moet er van de zaak worden? Oorlog stellig niet: dit is nu door eene lange ondervindervinding wel zeker. De vijf bemiddelende mogendheden willen dien niet, en zullen hem dus noch van de eene, noch van de andere zijde dulden. Schikking? maar nadat eerst *Nederland* lang de 24 artikelen geweigerd, en nu, wel niet derzelver volkomene letter, maar toch den geest daarvan heeft aangenomen, gelijk de conferentie zelve erkend heeft, wil *Belgie* volstrekt niet in billijke schikkingen treden, en eischt, tegen den geest en de letter der door hetzelve aangenomen artikelen, de *geheele vrije en onbelemmerde* vaart op de *Schelde*; ja, het wil vóór de ontruiming van *Antwerpen* niet eens onderhandelen. Van onze zijde kunnen wij die vrije vaart te minder toestaan, daar de mogendheden ons in Januarij 1832, bij de gedwongene opening der *Schelde*, vrijheid gegeven hebben tot het heffen der tollen van 1814, vóór de vereeniging met *Belgie*, iets, hetwelk toen op eene onverklaarbare wijze verzuimd is, zonder welke de *Belgen* het toen gretig zouden hebben aangenomen, en er nu aan gewoon zijn.

Daar dus geene van beide partijen wil toegeven; daar de mogendheden haar door oorlog niet daartoe dwingen zullen, hoe dan? Wat de *Belgen* aangaat, mogen *zij* weten; maar moet onze Natie dan jaar uit jaar in gewapend op de grenzen blijven staan, tot volstrekten ondergang onzer geldmiddelen? *Belgie* betaalt *niets* aan de gemeene schuld, zoo lang de zaken niet geschikt zijn; dit aandeel komt dus *geheel* ten onzen laste, en moeten wij dit nu betalen, en *daarbij* nog een leger van 130,000 man onderhouden, dat niets *mag* uitvoeren, en dus bij den besten wil en vooruitzigt op zegepraal, zoo het handelen *kon*, — volkomen nutteloos is? Nutteloos, zelfs ter verdediging; want de *Belgen* zullen niet aanvallen, daarvoor is ons de wil der mogendheden wel een stellige borg. Ondertusschen nadert het einde des jaars. Voor de rentebetaling van Januarij 1833, en voor het onderhoud des verbazenden legers over dat jaar, is nog niet gezorgd. Dit zal weder door vrijwillige negotiatien of door geldheffingen moeten worden gevonden. *Nu* reeds zijn de interessen der leeningen tot eene som geklommen, die met 's lands overige uitgaven naauwelijks door belastingen, hoe drukkend ook, zullen kunnen gedekt worden? Moeten die nog hooger gaan? Moet dus de burger door lasten geheel in den grond geholpen worden? Of moet men tot eene vermindering van interessen de toevlugt nemen, die ons krediet, en het vermogen van zoo vele onzer medeburgers geheel in den grond zou boren?

Dit is het echter niet alles. In den tegenwoordigen stand van zaken geniet de vijand *al* de voordeelen van dezen toestand. Hij betaalt geene verschuldigde renten, en zijne schepen komen intusschen vrij en onbelemmerd, *zonder eenigen tol*, de haven van *Antwerpen* binnen. Is dat billijk? Wij mogen vrij het kasteel bezetten, dat hindert hem niet; rijk geladene schepen varen vrij *Bath*, *Lillo*, *Liefkenshoek* en onze vloot voorbij, en liggen eerst in het *bassin* van *Antwerpen* stil. De mogendheden, die *Belgie* gunstig zijn, kunnen dezen staat van zaken zeer gemakkelijk nog een, ja nog twee en meer jaren laten voortduren, daar het punt van *quaestie* nu *met de daad*, zoo lang de *Schelde* geheel onbelemmerd open blijft, ten minste in hun oog, voor *Belgie* beslist is. Maar wij hebben een door al de mogendheden bij het protocol, waarin de heropening der *Schelde* gelast is, wettig erkend *regt*, om de tollen van 1814 te heffen. *Van dit regt mogen en moesten* wij gebruik maken. Schreeuwen mogten de *Belgen* daartegen; aanvallen zouden zij niet, of, zoo ja, men zou hen met bebloede koppen afwijzen, en een tweede 27sten October zou hun leeren, dat men *Neêrland* niet ongestraft bestookt. Dan zou *Antwerpens* handel onze schatkist, althans eenigermate, stijven, en de schade, door dien *geheel vrijen* invoer voor onze koopsteden ontstaande, zou minder groot zijn.

Doch wil men dat niet, aarzelt men daarin, uit vrees voor de mogendheden: wel nu! zoo staat er nog een andere weg open. Zoo als de zaken nu staan, is er zelfs geen *voorwendsel* voor de *Belgen*, om ons aan te vallen; want hebben wij *Antwerpens* kasteel en het *Vlaamsche hoofd* in bezit, zij hebben daartegen *Venlo*, *Roermond*, den regter *Maasoever*, en den omtrek van *Luxemburg*. De mogendheden zouden dus, bij de minste beweging der *Belgen*, tusschen beide komen. Waarom dus, in plaats van dien verderfelijken, voor velen zoo noodlottigen, en voor onze geldmiddelen ondragelijken staat, *zonder eenig voordeel zelfs voor den handel*, langer uit te houden, niet, op den voet van het *uti possidetis*, eenen langen wapenstilstand, eene soort van *Bestand* gesloten, gedurende hetwelk de legers naar huis konden gaan, de burgers hun bedrijf konden hervatten, de financien van eenen drukkenden nood zouden verlost zijn, en men meer bedaardelijk, meer op zijn gemak, zou kunnen onderhandelen. Misschien zou juist die meer vreedzame houding ook meer vreedzame gevoelens aan weêrszijden inboezemen, en den weg tot *opregte* verbroedering banen. Misschien zou men dan ook de onderlinge handelsgemeenschap kunnen heropenen.

Doch in allen gevalle, men doe het een of het andere; zoo, — terwijl de *Belgen* van het betwiste geschilpunt al het voordeel trekken, en wij ons intusschen geheel uitputten in nuttelooze krijgstoerustingen, — zóó kan het waarlijk niet langer blijven! Kan men op het punt der *Schelde* niet toegeven, wel nu! dan stelle men zich toch in het bezit der voordeelen, die men eischt. Kan dit niet: dan trachte men door eene soort van wederzijdsche ontwapening voor eenen tijd de zaak, *zonder* onzen *ondergang*, slepende te houden. Zoo men daarin al geene gelden voor rente-betaling van de *Belgen* bedingen kan, men zou ten minste geen geweldig leger, verre boven onze krachten, moeten onderhouden, en gehuwde mannen aan de pligten en bedrijven van het huisselijk leven onttrekken, langer dan de nood het vereischt.

Eere, wie eere toekomt.

Indien het waar is, wat de Fransche dagbladen ons met de hatelijkste kleuren, als uit éénen mond, verzekeren, dat Koning WILLEM geweigerd heeft, om den brief van kennisgeving van het Fransche hof, der voltrekking van het huwelijk van Prinses LOUISE met vorst LEOPOLD van Saksen-Coburg, aan te nemen, en het Fransche hof over die weigering zoo gebelgd is, dat het deszelfs gezant om die reden heeft terug geroepen, waarvan wij echter nog niets officieels weten, dan moeten wij én dat hof én de Fransche journalisten beklagen over hunne handtastelijke kortzigtigheid. De bewuste weigering kan in het oog van elken onbevooroordeelden en verstandigen denker niet anders dan een treffelijk en nieuw blijk zijn van Koning WILLEMS consequente denk- en handelwijs. Zoo lang toch vorst LEOPOLD door hoogstdenzelven niet formeel erkend is te zijn en te kunnen zijn Koning der Belgen, ligt het in den aard der zaak, dat Vader WILLEM hetzij schriftelijk, hetzij bij monde van eenen buitengewonen zendeling, LOUIS PHILIPPE geen geluk kan wenschen met zijner dochters echtelijke verbindtenis. Die gelukwensch zou, in de staatkundige beteekenis der zaak, eene stilzwijgende erkenning aanduiden, regtstreeks inloopende met de belangen van *Oud-Nederland*, en de po-

gingen aanmerkelijk benadeelen, die door ons gouvernement worden aangewend ter daarstelling van billijke schikkingen met *Belgie*. Dat zulk een gelukwensch het gevolg van de aanneming der bewuste kennisgeving zou hebben moeten zijn, is buiten tegenspraak. Koning WILLEM heeft dus hoogstvoorzigtig en verstandig gehandeld met derzelver terugzending. Maar niet alleen voorzigtig en verstandig; onzes inziens, bovendien nog alleropregtst: waarom wij het gedrag van den Koning der *Nederlanden* in dezen als dubbel lofwaardig beschouwen. — LEOPOLD van *Saksen-Coburg* is en blijft in dezen oogenblik, niettegenstaande zijne staatkundige en familie-verbindtenis met *Engeland* en *Frankrijk*, in de schatting van *Nederland*, nog dezelfde vijand als vóór het aanvangen van den tiendaagschen veldtogt; dezelfde redenen, waarom WILLEM van Oranje hem in Augustus 1831 den oorlog heeft aangedaan, bestaan nog; welke redenen, hoogst waarschijnlijk, zonder de schandelijke interventie van *Frankrijk*, reeds lang zouden opgeheven geweest zijn door de zegepraal, die wij op het punt waren over den provisionelen Belgen-koning te behalen. En kon het Fransche hof en de Fransche natie van ons hof dan verwachten, dat het dom en laf genoeg zou zijn, met zich zelven in tegenspraak, stilzwijgend eene erkenning te doen, waartoe het formeel nog niet kan overgaan? — Neen, al geven *Engeland* en *Frankrijk* en een klein gedeelte der Belgische natie, (het grootste deel gelooven wij, op goede gronden, dat dien uit de lucht gevallen vader des vaderlands al rijkelijk moede is) LEOPOLD den weidschen titel van Koning: Neêrlands WETTIGE Koning blijft hem dien titel bij voortduur ontzeggen; en dat ontzeggen strekt Hoogstdenzelven tot eer; tot eene nieuwe proef van zelfstandigheid, die alle *wettig* gekroonde vorsten ten spiegel moet zijn, en ten bewijze eener vooruitziende staatkunde.

Tot walgens toe, hebben wij de gelukwenschen en heilvoorspellingen gelezen, bij het sluiten van het bewuste huwelijk tusschen LOUISE en LEOPOLD; wenschen en voorspellingen, door hoofsche vleijerij, laffe eigenbaat of schaamtelooze logenzucht verzonnen en opgedischt, als of die verbindtenis eene goudmijn van voorspoed en geluk voor *Belgie* en *Frankrijk* zijn zou; en onwillekeurig kwam ons bij dat lezen gedurig het gezegde van den wijsgeerigen en verlichten FENELON voor den geest: *Le plus malheureux de tous les hommes est un roi, qui croit être heureux en rendant les hommes misérables.* — Zou nu Koning WILLEM met dien zelfden vlei- en logengeest, volgens het gevoelen der Fransche journalisten, hebben moeten instemmen, en, in hoffelijk antwoord op den bedoelden kennisgevingsbrief, LOUIS PHILIPPE op soortgelijke wijze geluk hebben moeten wenschen met de echtverbindtenis zijner dochter? dan ware zijn edel karakter voor altijd bevlekt geworden met eene onuitwischbare smet. Neen! het eenige antwoord, dat Koning WILLEM op die kennisgeving, welvoegelijkheidshalve, overeenkomstig zijne overtuiging, zou hebben kunnen geven, had voorzeker meer naar eene beleediging geroken dan het weigeren van haar aan te nemen; het zou niets anders hebben kunnen zijn dan eene berisping, dat LOUIS PHILIPPE zijne dochter op eenen troon waagt, die eigenlijk gezegd op niets meer dan een' lossen zandgrond van verdeeld volksgevoelen, in allerijl, en zonder geregeld bestek, ligt en digt, is opgeslagen; het zou niets meer hebben kunnen zijn dan eene condoleantie, een beklag met het missen van een kind, aan eene verkeerde politiek opgeofferd, en een' man ten huwelijk gegeven, die, in de ware beteekenis des woords, nog geen patent bekomen heeft om zijn beroep wettig uit te oefenen; of liever nog geene gevestigde broodwinning heeft om in den stand te blijven leven, waarin men hem provisioneel heeft gelieven te plaatsen.

Brokken uit het Dagboek van den Oude van het Meer.

Invallen en Voorvallen.

De *vrees* voor een naderend onheil ontrust dikwerf het menschelijk gemoed meer, dan het onheil zelve. — De *angst* voor eene besmettelijke ziekte is het werkzaamst middel ter harer verspreiding.

« *Wat is een congres, Papa?* » vroeg mijn 12jarige KAREL mij onlangs. « Jongelief! dat is eene bijeenkomst van vorstelijke personen, waar men elkander vliegen zoekt af te vangen; het gaat er even mede als met de Groenlands-vaarders, hoe slechter de vangst is, hoe langer tijd er mede verspild wordt. » — « *En wat zijn toch wel protocollen, Papa?* » « Dat zijn de marionnetten, KAREL! welke die groote heeren in werking brengen, om daarmede het gapende publiek bezig te houden. »

« *Is Uwe Hoogheid niet de naaste erfgenaam van den troon?* » zeide onlangs een hoveling tegen zeker Duitschen Prins. « *Ja!* » was het antwoord, « *als het God en de Londensche conferentie believt.* »

« Eene *grondwet*, eene *constitutie*, een *charter*, willen de volken van *Europa*, dat kan ik begrijpen, » zeide een zeker diplomaat, « want wat kind vergaapt zich niet aan eene rinkelbel; maar ik gevoel niet, waarom vele Vorsten dit geschenk hunnen volkeren weigeren. » « Wel, » sprak een ander, « dat is, omdat zij nog vreemdelingen zijn in het woordenboek der hedendaagsche staatkunde; zij weten niet dat dit schoonklinkende woorden zonder beteekenis zijn, en dat het sedert Augustus 1830 tot een stelregel is aangenomen, dat men zich aan geen contract, hoe duur ook bezworen, langer behoeft te houden dan het eigenbelang dit medebrengt. »

« TRYN, *wat hoor ik, heb je toegelaten, dat ze je zieke man naar 't hospitaal bragten?* » « *Wel ja,* » zei TRYN! *waarom niet? daar heeft hij beter oppassing te wachten, dan in het hondenhok, dat wij bewonen.* » — « *En weet je dan niet, dat ze daar op den rooster worden gebraden?* » — « *Praatjes!* » hernam TRYN; « GERRIT *is er reeds drie dagen, en hij betert; maar buitendien, als ze hem op 't vuur gelegd hadden, dan stond lang het geheele hospitaal in brand; want hij heeft geen lid aan zijn lijf, dat niet vol jenever zit.* »

Men sprak laatst van *bezuinigingen*, die eigenlijk maar *schijnbaar* bezuinigden. Ja, zeide mijn buurman, die altijd in de boeken zit, het gaat er mede als ten tijde van LODEWYK XVI. De Prins DE CONTI had een millioen franken aan inkomsten van onderscheidene beneficien; men wilde bezuinigen, en stelde hem alzoo op retraite; maar toen men later opmaakte, welke inkomsten men hem ter tegemoetkoming van zijn geleden verlies, onder onderscheidene benamingen, had toegevoegd, had hij bij die bezuiniging jaarlijks 100,000 franken gewonnen, en de schatkist bij gevolg even zoo veel verloren.

« *Lompert!* » zeide een land-edelman tegen zijn' pachter, « *kent gij 't onderscheid niet, dat er tusschen mij en u bestaat?* » « *Ja wel, jonker!* » antwoordde de boer, « *ik ben 't land en gij de koe, die er zich op vet weidt.* »

Toen NECKER in 1788 door LODEWYK XVI weder aan 't hoofd der finantien werd geplaatst, vond hij de schatkist ledig. — Met twee millioen, die hem zelf toebehoorden, voorzag de edele staatsdienaar dadelijk in de eerste behoefte. Het dankbare *Frankrijk* vergat, hem dit voorschot terug te geven, tot na 1814, wanneer LODEWYK XVIII aan de familie van NECKER dit geld deed toekomen. In het hoog verlichte *Frankrijk* werden er echter toenmaals velen gevonden, die 's Konings regtschapen gedrag afkeurden.

In 1778, ter gelegenheid der speelpartijen, welke het Fransche hof te *Marly* aanrigtte, ontdekte een der edellieden, dat de *beul* zich, prachtig gekleed, onder de personen gemengd had, aan welken de toegang vergund was. Een kolonel van de garde van *Monsieur* kreeg last te zorgen, dat hij zich, zonder opzien te baren, verwijderde. — Hij voldeed aan zijn' last, zonder te weten tegen wien hij dien uitvoerde. — De ongelukkige herkende hem eerst op 't oogenblik, dat zijn hoofd onder het mes der guillotine viel. — Zoude die eerste minister des doods reeds toen zich onder 't hof gemengd hebben, om zijne slagtoffers uit te kiezen?

De verklaring, die een koopman ter griffie aflegt, *dat hij zich in staat van faillissement bevindt*, is tegenwoordig meestal eene *donatio inter vivos*, waarbij aan de crediteuren *de ledige geldkist* wordt afgestaan, en de bankroetier aan mevrouw zijne echtgenoote, of een ander lid der lieve familie, de daaruit geligte *volle zakken* vermaakt.

Cholera te Amsterdam.

Toen zich die ziekte in ons Vaderland openbaarde, en men haren voortgang bemerkte, vreesde men wel, dat zij tot de hoofdstad zou doordringen. Derzelver talrijke bevolking; de digt op elkander gebouwde huizen en stegen, de aanmerkelijke behoeftige klasse, waren allen genoegzame oorzaken om te voorzien, dat de hoofdstad van die ziekte, indien zij zich er openbaarde, zwaarder dan menige andere plaats zoude lijden, al was het niet zoo veel als bij voorbeeld het geteisterd visschersdorp *Scheveningen*, de stad *Leiden*, enz. Wanneer men de dagelijksche bulletins der ziekte echter nagaat, dan zal het blijken, dat *Amsterdam*, zoo veel meer dan andere steden bevolkt, gelukkigerwijze niet in diezelfde mate wordt aangetast. De cijfers wijzen het uit. Het zal welligt niet onbelangrijk zijn hier eene opgave aan te treffen van het getal personen, dat in 1663 aan de beruchte pest in *Amsterdam* is overleden. De geruchten, wegens de aldaar heerschende plaag, werden dermate vergroot en verspreid, dat in andere landen de handel met de Amstelstad verboden werd. De ongerijmde geruchten, die destijds werden uitgestrooid, hadden veel van die, welke men soms thans wel hoort, nopens de plaatsen, die door de cholera worden aangetast, namelijk, « dat het derde deel van de menschen wel gestorven was. »

In 1663 is, iedere week, overleden, het navolgende getal personen: 1 w. 197, 2 w. 154, 3 w. 138, 4 w. 127, 5 w. 147, 6 w. 143, 7 w. 141, 8 w. 134, 9 w. 143, 10 w. 136, 11 w. 114, 12 w. 117, 13 w. 107, 14 w. 130, 15 w. 113, 16 w. 125, 17 w. 123, 18 w. 118, 19 w. 146, 20 w. 161, 21 w. 107, 22 w. 119, 23 w. 122, 24 w. 108, 25 w. 112, 26 w. 131, 27 w. 125, 28 w. 126, 29 w. 122, 30 w. 117, 31 w. 127, 32 w. 135, 33 w. 140, 34 w. 161, 35 w. 181, 36 w. 186, 37 w. 179, 38 w. 202, 39 w. 199, 40 w. 222, 41 w. 301, 42 w. 371, 43 w. 333, 44 w. 403, 45 w. 396, 46 w. 401, 47 w. 413, 48 w. 346, 49 w. 326, 50 w. 285, 51 w. 280, 52 w. 262.

Uit deze opgave blijkt, dat van de 9752 personen, welke dit jaar waren overleden, de meeste in de 47ste week, of in November, zijn gestor-

ven, namelijk 413, een getal dat nog 71 personen meerder beloopt, dan het getal overledenen in de week van 27 Aug. tot 2 September dezes jaars, toen het 342 bedroeg.

Het werkje van den tijd, waaruit wij deze opgave van het jaar 1603 ontleenen, bevat daarna het navolgende wegens de toemalige bloei en welvaart der hoofdstad:

« Bedragende in 't geheel 9752 dooden, so binnen de stad als buyten, so ver als de jurisdictie van de selve is streckende; waar uyt te sien is dat dit voor geen sterfte gerekent kan worden, na de menigte van Menschen die *Amsterdam* in sijn sirckel is bewarende, want nauwlich een huys te huer voor geld te bekomen was, waardoor de Achtb. Heeren genootsaekt syn geweest deselve ontrent een derdendeel te vergrooten, waer van alrede eenige 100 Erven verkocht syn, en eer deselve volkome getimmert konnen worden, syn se al onder en boven van menschen gepropt, soo dat hier meer huyssen als menschen ontbreken: 't welk in andere Landen en steden daer voor desen de sterfte is geweest contrary is bevonden, want het daer aan menschen maar noyt aan huysen ontbroken heeft; so dat dit voor een valse uytstroysel gehouden moet worden. »

Bij deze aanmerkingen, zullen wij alleen voegen, dat de gemiddelde sterfte, in den laatsten tijd te *Amsterdam* heeft bedragen: 6870 zielen, welke men dus mede in aanslag dient te nemen, alvorens over de verwoestingen der cholera te spreken.

C. V.

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 13den *September.*

				gebl.					gebl.
Nu Werk. Schuld	43¾	a	44¼	3 15/16	S. Perp. rente Par.		à		
» Uitgest. dito	15/16	a	1		» Dito Amsterd.	52¾	à	53	52½
» Kans-Biljetten	16½	à	17	16¾	» Obl. te Londen	30¼	à	31	30½
» Amort. Sijnd.	73½	à	74	73⅞	» Uitgest. schuld	7½	à	8	7¾
» Dito dito	58¼	a	58¾	58⅝	O. Obl. Ween. bank	89¼	à	89¾	89½
» Losrenten dito		à			» Dito		à		
» Oorlogslasten	91¼	à	91¾	91⅜	» Cert. *Goll.* en Co.		à		
» Schatkistbiljet.	99	à	99½	99¼	» Obl. Metalliek	85¾	à	86	85⅞
» Dito	99	à	99½	99¼	» Idem London		à		
» Dito		à			» Bank-Actien *f*		à		
» Neg. 1831 6 pCt.	96¼	à	96¾	96½	» A. *f* 100 *Roths.*		à		
» Dito 1832 5 pCt.	83	à	83¾	83¼	» Dit. *f* 250 dito		à		
» Handelmaats.	86¼	à	86¾	86½	Pruissische loten		à		
F. Inschrijving	69½	à	69¾	69⅝	N. Cert. *Falconnet*	76½	à	77	76¾
» Dito Certific.		à			» Dito Londen		à		
R. Obl. *Hope en Co.*	96¼	à	96¾	96½	D. Neg. Londen	70	à	70½	70¼
» Dito 1828 en 1829	98	à	98¾	98½	E. Geconsolideerde	84¾	à	85	84⅞
» Inschrijving	61¾	à	62¼	62	B. Neg. 1824	50¾	a	51¼	50⅞
» Dito Certificat.		à			G. Obligatien	21¼	à	23¼	
» Ct. Hamb. Adm.	88	à	88½	88¼	» Mexico		à		
» Dito Negot. 1831	87¾	à	88½	88	P. Aand. Neg. 42 m.		à		
» Te Lond. geneg.		à			A. Aand. Neg. 3sted.	98¼	à	98¾	98½

De prijzen der fondsen waren heden over 't algemeen flaauw gestemd en met weinig kooplust. — De hooge coursen hadden sedert eenige dagen vele verkoopers uitgelokt.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *C. E. W.* DE *FOCKERT*, geliefde Echtgenoote van

TIEL, den 13den September 1832.

J. C. L. A. DYCKMEESTER.

† † † De ondergeteekende ONTVANGER der IN- § § en UITGAANDE REGTEN en AC- † CYNSEN, te *ARNHEM*, als daartoe behoorlijk gemagtigd, is voornemens, op Vrijdag den 28sten September 1832, des middags ten twaalf ure, ten huize van den Heer *J. ROBERT*, in het *Hôtel der Nederlanden*, op de Groote Markt aldaar, ten overstaan van den Heer Arrondissements-Inspecteur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Arnhem*, in het openbaar aan de meestbiedende, voor kontant geld, te verkoopen:

364 stukken Fluweelen Lint.
3 dito Hoedenpluis.
5 dozijn stukjes Zijden Lint.
105 stukjes half Zijden Lint.

Zijnde deze Goederen op Donderdag en Vrijdag den 27sten en 28sten September 1832, des voormiddags van negen tot twaalf uren, ten huize voornoemd voor een ieder te zien, terwijl omtrent de conditien van verkoop ten Kantore van den gezegden ontvanger de vereischte informatien kunnen worden bekomen.

Arnhem, den 14den September 1832.

De Ontvanger voornoemd,
G. VAN HASSELT.

† † § De Notarissen *NYHOFF* en *GODE-* § † *FROY*, residerende te *Arnhem*, zullen op Woensdag † den 24sten October 1832, des avonds ten zes ure, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek op hoogen doen inzetten, om 14 dagen daarna, zijnde den 7den November van dat jaar, terzelver uur en plaatse, finaal aan den meestbiedenden te worden verkocht:

Een hecht, sterk en zeer net onderhouden HUIS en ERVE, met OPEN PLAATS; hebbende voorts alle COMMODITEITEN, tot eene fatsoenlijke woning vereischt; staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Bakkerstraat, wijk D No. 148, tusschen het Huis van Mevr. de Wed. *SCARASSERT* ter eene en, den genoemden Notaris *NYHOFF* ter andere zijde, bewoond door den Eigenaar, den Heer VAN *TOLL*, om te worden aanvaard 1o. Mei 1833.

De Conditien van verkoop liggen, van heden aan, ter lezing bij gemelden Notaris *NYHOFF*, terwijl de bezigtiging aanvangt acht dagen voor den inzet, dagelijks, mits vooraf verlof vragende bij den Eigenaar.

§ § § Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal † † op Donderdag den 27sten September 1832, des voormiddags † ten tien ure, ten woonhuize van *H. TEUNISSEN*, te *Meinerswijk*, bij toeslag, in het openbaar verkoopen:

1o. Eene HOFSTEDE, No. 80, bewoond door *HENDRIK JANZEN*, groot 81½ Roeden.
Bij inzet gebragt op . . . . . *f* 800.—

2o. Een perceel BOUWLAND, ten westen dier Hofstede, groot omstreeks 3 Bunders.
Bij inzet gebragt op . . . . . *f* 1920.—

3o. Eene BUITENWEIDE, tusschen den dijk en de Malburgsche Wetering, groot 58½ Roeden.
Bij inzet gebragt op . . . . . *f* [illegible]

4o. Eene WEIDE, groot 3¼ Bunders, in het *Elderveld*, aan den *Elderwal*, tusschen de Weiden van Jonkheer *W. E. NAGELEN*, den Heer Baron VAN *HEECKEREN*, en *H. COSTERMANS*.
Bij inzet gebragt op . . . . . *f* 2520.—

5o. De twee eerste perceelen in massa.
Bij inzet gebragt op . . . . . *f* 2665.—

Alles gelegen onder *Elden*.

§ § § Ten huize van *BUS*, aan het Veer te *Westervoort*, § § zal men op Donderdag den 27sten September 1831, des na- † middags precies ten 4 ure, op hooggeld doen inzetten, en 14 dagen later, ter zelfder ure, finaal verkoopen:

Eene HOFSTEDE, genaamd *het Bagijnen* of *Wanenslag*, bestaande uit een kapitaal BOERENHUIS, staande bij het Huis *Hamerden*, aan den Zandweg te *Westervoort*, bewoond door den Eigenaar *JAN* VAN *BRANDENBURG*, benevens twee SCHUREN, KORENBERG, BAKOVEN en POMP, voorts TUINEN, BOOMGAARD, BOUW- en WEIDELAND, en eene mede aan den Zandweg gelegene ARBEIDERS WONING, te zamen groot nagenoeg 35 Bunders; en zulks in perceelen of in massa, om te aanvaarden op Mei 1833.

Men kan nadere inlichtingen bekomen bij den Eigenaar voornoemd, en bij den Notaris *PLIESTER*, in het Kanton *Zevenaar*.

HOLLANDSCHE
POSTWAGEN-ONDERNEMING
CONCORDIA.
NIEUWE DIENST.

Van *Zwolle* door *Meppel*, *Dieversebrug*, *Smilde*, *Assen*, *Vries* en *Haren* naar *Groningen*, vice versa.

De ONDERNEMERS der POSTWAGENONDERNEMINGEN, *Concordia*, aan hunne bestaande Diensten uitbreiding willende geven, zijn op den gunstigen bijval, dien zij van het geëerd Publiek voor hunne onlangs in werking gebragte Dienst tusschen *Zwolle* en *Leeuwarden* mogen ondervinden, bedacht geweest ook eene Dienst tusschen *Zwolle* en *Groningen* daar te stellen, en alzoo in het ongerief van communicatie tusschen de drie provincien *Overijssel*, *Drenthe* en *Groningen* op eene, zoo zij vertrouwen, doelmatige wijze te voorzien, berigten het geëerd Publiek, dat zij, te beginnen met den 15den September 1832, en driemaal 's weeks, eene Diligence zullen laten rijden, te weten: van *Zwolle* des Maandags, Woensdags en Zaturdags, des morgens om 10 uren, en van *Groningen* des Dingsdags, Vrijdags en Zondags 's morgens om 8 uren, om op genoemde dagen zoo wel te *Groningen* als te *Zwolle* des avonds aan te komen.

Deze Dienst stelt het reizend Publiek in de gelegenheid om met de bestaande Diensten van *Zutphen*, *Deventer* en *Kampen* op dezelfde dagen des avonds te *Groningen* te kunnen zijn en correspondeert met *Twenthe*, *Gelderland*, geheel *Zuid-* en *Noord-Holland*, alsmede op *Cleef*, *Aken* en *Noord-Duitschland*, vice versa.

Met in achtneming des handels belangen, zullen de vrachten zeer modiek worden gesteld, en de Ondernemers zullen geene moeite sparen, om, door zorg als accuratesse, voor deze Nieuwe Dienst ook die gunst en dat vertrouwen zich trachten waardig te maken, hetwelk zij bij hunne reeds bestaande Diensten zoo blijkbaar ondervinden.

De voornaamste Kantoren zijn, te *Zwolle*, bij *D. W. DIEPENHEIM*, in *het Hof van Holland*, te *Meppel*, bij *E. KETEL*, *Paarden-Posterij*, te *Assen*, bij *W. HOFSINK*, *Paarden-Posterij*, en te *Groningen*, bij de Wed. *J. A. BULSING*, in *de Doelen*.

De Ondernemers voornoemd.
L. VERMEULEN, te *Utrecht.*
W. en A VISSCHER, te *Zwolle.*
E. KETEL, te *Meppel.*

§ § § Een ENGELSCH RYPAARD, zonder ge- § † breken, zes à zeven jaren oud, zijnde een vos, zeer † sterk, en graag in het eten na zware fatigues. Te bevragen bij *R.* DE *ROOS*, Kastelein aan *Middachter Steeg*, bij *Arnhem*; brieven franko.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.